

Hallituksen esitys eduskunnalle matkustaja-alusturvallisuutta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle matkustaja-alusturvallisuutta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 198/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 30/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 36 §:n 4 momentti ja 52 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 946/2018,
muutetaan 2 §:n 38 ja 43 kohta, 3 §:n 3 momentti, 4, 26, 27, 48, 51, 52 ja 81 a § sekä 91 §:n 1 momentin 8 ja 9 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 38 ja 43 kohta sekä 27, 48, 51 ja 52 § laissa 946/2018, 4 § osaksi laeissa 910/2011, 1505/2011 ja 879/2014 ja 81 a § laissa 879/2014, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 946/2018, uusi 38 a ja 44—46 kohta sekä lakiin uusi 23 a, 28 a ja 36 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitetaan:

38) *merialueilla* seuraavia alueita:

a) *A-alueella* B-, C- ja D-alueiden ulkopuolella sijaitsevaa merialuetta;

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

b) *B-alueella* merialuetta, jonka maantieteellisten koordinaattien etäisyys ei missään kohdassa ole yli 20 meripeninkulmaa rantaviivasta, mutta joka sijaitsee C- ja D-alueiden ulkopuolella;

c) *C-alueella* merialuetta, jonka maantieteellisten koordinaattien etäisyys ei missään kohdassa ole yli 5 meripeninkulmaa rantaviivasta, mutta joka sijaitsee D-alueen ulkopuolella ja 2,5 metriä ylittävän merkitsevän aallonkorkeuden todennäköisyys on pienempi kuin 10 prosenttia yhden vuoden aikana;

d) *D-alueella* merialuetta, jonka maantieteellisten koordinaattien etäisyys ei missään kohdassa ole yli 3 meripeninkulmaa rantaviivasta ja 1,5 metriä ylittävän merkitsevän aallonkorkeuden todennäköisyys on pienempi kuin 10 prosenttia yhden vuoden aikana;

38 a) *matkustaja-alusluokilla* non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan matkustaja-aluksen liikennöimän merialueen mukaisesti määräytyviä matkustaja-alusluokkia:

a) *A-luokan matkustaja-aluksella* kotimaan matkoilla liikennöivää matkustaja-alusta, joka saa liikennöidä A-, B-, C- ja D-alueilla;

b) *B-luokan matkustaja-aluksella* kotimaan matkoilla liikennöivää matkustaja-alusta, joka saa liikennöidä B-, C- ja D-alueilla;

c) *C-luokan matkustaja-aluksella* kotimaan matkoilla liikennöivää matkustaja-alusta, joka saa liikennöidä C- ja D-alueilla;

d) *D-luokan matkustaja-aluksella* kotimaan matkoilla liikennöivää matkustaja-alusta, joka saa liikennöidä D-alueella;

43) *laivanisännällä* sellaista aluksen omistajaa tai koko aluksen vuokraajaa, joka joko yksinään tai yhdessä toisten henkilöiden kanssa käyttää tosiasiallista määräamisvaltaa alusturvallisuuden liittyvissä kysymyksissä; laivanisäntään rinnastetaan tässä laissa se, joka sopimuksen perusteella tai muutoin tosiasiallisesti hoitaa aluksen alusturvallisuuden liittyviä kysymyksiä;

44) *satama-alueella* satamayhtiön hallinnoimaa vesialuetta;

45) *perinnealuksella* Museoviraston perinnealusrekisteriin rekisteröityä kotimaanliikenteessä muuten kuin säännöllisessä liikenteessä käytettävää historiallista alusta, jonka pituus on vähintään 5,5 metriä ja joka on suunniteltu ennen vuotta 1965;

46) *huvialuksella* urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua alusta, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on yli 24 metriä ja jonka bruttovetoisuus on alle 500.

3 §

Lain soveltamisalaan kuuluvat alukset

Tätä lakia ei sovelleta huviveneeseen eikä huvialukseen.

4 §

Viittaukset muuhun lainsäädäntöön

Alusturvallisuuden valvonnasta annetussa laissa (370/1995) säädetään alusturvallisuutta koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

Eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta annetussa laissa (1206/2004) säädetään turvallisen lastaamisen ja lastinpurkamisen yhdenmukaistetuista edellytyksistä ja menettelyistä.

Painelaitelaissa (1144/2016) säädetään turvallisuuden varmistamisesta ja valvontaviranomaisen tehtävistä alusten painelaitteiden osalta.

Tässä laissa säädetyn lisäksi alusten sähkölaitteista säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa (1672/2009).

Vesiliikennelaissa (463/1996) säädetään kauppamerenkulkuun käytettäviä aluksia ja huviveneitä koskevista vaatimuksista siltä osin kuin niistä ei säännellä muualla laissa.

Huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetussa laissa säädetään ihmisten turvallisuuden ja terveyden sekä omaisuuden ja ympäristön suojelusta huviveneiden, vesiskoottereiden ja niiden varusteiden vaarallisilta ominaisuuksilta sekä huviveneiden ja vesiskoottereiden moottoreiden pakokaasu- ja melupäästöiltä.

Sellaisista laivavarusteista, joiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta on sovittu kansainvälisesti, säädetään laivavarustelaissa (1503/2011).

Merityöyleissopimuksen mukaiseen merityösertifikaattiin liittyvistä tarkastuksista ja lausunnoista säädetään laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetussa laissa (395/2012).

23 a §

Ammattiveneen vaatimustenmukaisuus

Ammattiveneen valmistajan on varmistettava Liikenne- ja viestintäviraston 23 §:n nojalla antamien teknisten määräysten noudattamiseksi, että ammattivene on suunniteltu ja rakennettu vaatimusten mukaisesti, ja huolehdittava siitä, että huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain 4 luvussa tarkoitettu ilmoitettu laitos, vastaava toisen Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen nimeämä ilmoitettu laitos tai hyväksytty luokituslaitos arvioi ammattiveneen vaatimustenmukaisuuden. Vastaavalla toisen Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen nimeämällä ilmoitetulla laitoksella on oltava edustaja, jolla on kotipaikka Suomessa ja joka käyttää ilmoitetun laitoksen puhevaltaa tuomioistuimessa ja muun viranomaisen luona. Jos ammattiveneettä muutetaan vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen merkittävästi, laivanisännän on huolehdittava siitä, että ammattiveneelle tehdään uusi vaatimustenmukaisuuden arviointi.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta ammattiveneen todistuskirjan vaatimusten mukaiselle ammattiveneelle sekä ammattiveneelle, jonka toisen valtion viranomaisen on hyväksynyt vastaavan säännöstönsä mukaisesti, jos sen turvallisuustaso vastaa vähintään Liikenne- ja viestintäviraston 23 §:n nojalla antamissa teknisissä määräyksissä asetettua ammattiveneen turvallisuustasoa. Ammattiveneen todistuskirjaan rinnastetaan hyväksytyn luokituslaitoksen myöntämä todistuskirja, jolla osoitetaan, että ammattivene täyttää hyväksytyn luokituslaitoksen sääntöjen tai standardien vaatimukset.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua ammattiveneen vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja siinä käytettävistä menettelyistä ja 2 momentissa tarkoitettua ammattiveneen todistuskirjan hakemisesta.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

26 §

Luvun soveltamisalan raja

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta 3 §:n 4 momentissa mainittuihin aluksiin, vuokraveneeseen, kalastusalukseen eikä kotimaanliikenteessä käytettävään miehittämättömään proomuun, lukuun ottamatta työntävään alukseen kiinteästi kytkettävää proomua. Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta myöskään ammattiveneeseen lukuun ottamatta 28 a §:ää.

27 §

Kansainvälisessä liikenteessä oleva alus

Lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kansainvälisessä liikenteessä olevan aluksen on täytettävä lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen määräykset. Muulla kuin lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, jonka pituus on yli 15 metriä, mutta alle 24 metriä, on oltava kulkuveden laatu huomioon ottaen turvallinen varalaita.

Lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla aluksella on oltava kansainvälinen lastimerkki ja lastiviivakirja, Itämeren lastimerkki ja lastiviivakirja tai kansainvälinen lastiviivavapautuskirja siten kuin lastiviivayleissopimuksessa tai Itämeren lastiviivasopimuksessa määrätään.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä lastiviivayleissopimuksen ja Itämeren lastiviivasopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa myös tarkempia teknisiä määräyksiä muun kuin lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen rakenteellisista vaatimuksista sekä varalaidasta ja sen laskemisesta.

28 a §

Kansainvälisessä liikenteessä tai kotimaanliikenteessä oleva ammattivene

Kansainvälisessä liikenteessä tai kotimaanliikenteessä olevalla ammattiveneellä on oltava kulkuveden laatu huomioon ottaen turvallinen varalaita. Lastin kuljettamiseen tarkoitettulla kansainvälisessä liikenteessä tai kotimaanliikenteessä olevalla ammattiveneellä on oltava ammattiveneen lastimerkki.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä ammattiveneen rakenteellisista vaatimuksista, varalaidasta ja sen laskemisesta sekä ammattiveneen lastimerkin mitoista, sijainnista ja merkitsemistavasta.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

36 a §

Omaevalvonta

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy hakemuksesta laivanisännän suorittamaan peruskatsastetun kotimaanliikenteessä liikennöivän ammattiveneen, proomun ja alle 24 metrin pituisen lastialuksen turvallisuusarvioinnin (*omavalvonta*). Laivanisännällä on oltava sellainen pätevyys, että hän pystyy asianmukaisesti suorittamaan omaevalvontaa.

Laivanisännän on laadittava omaevalvontasuunnitelma aluksen turvallisuusarviointia koskevista toimenpiteistä ja niiden toteuttamisesta. Laivanisännän on ilmoitettava säännöllisesti omaevalvontasuunnitelman mukaiset toimenpiteet Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämään merenkulun sähköiseen tietojärjestelmään.

Laivanisännän on huolehdittava siitä, että omaevalvonnan piirissä olevalle alukselle suoritetaan uusintakatsastus viiden vuoden välein. Laivanisännän on haettava katsastusta Liikenne- ja viestintävirastolta, hyväksytyltä luokituslaitokselta tai nimetyltä katsastajalta.

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava väliaikaisesti tai kokonaan 1 momentin mukainen hyväksyntä, jos laivanisäntä ei enää noudata omaevalvonnan asettuja vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset omaevalvontasuunnitelman sisällöstä ja omaevalvontasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden ilmoittamisesta merenkulun sähköiseen tietojärjestelmään sekä omaevalvontaa suorittamaan hyväksyttävän laivanisännän pätevydestä.

48 §

Muun kuin non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan kotimaanliikenteessä käytettävän matkustaja-aluksen meriturvallisuuskatsastus

Kotimaanliikenteessä käytettävä matkustaja-alus, joka ei kuulu non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan, on peruskatsastettava ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulle alukselle on peruskatsastuksen lisäksi tarvittaessa tehtävä uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin peruskatsastus, uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus tehdään ja mitä näihin katsastuksiin sisältyy.

51 §

Erikoisaluksen, perinnealuksen, ammattiveneen ja vuokraveneen katsastus

Erikoisuus, perinnealus, ammattivene ja vuokravene on peruskatsastettava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Erikoisukselle, perinnealukselle, ammattiveneelle ja vuokraveneelle on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä tarvittaessa uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin peruskatsastus, uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus tehdään ja mitä näihin katsastuksiin sisältyy.

52 §

Talviliikenteessä käytettävän aluksen rungonkatsastus

Kun alus otetaan ensimmäisen kerran käyttöön talviliikenteessä, sen runko on katsastettava talviliikennettä varten. Talviliikenteessä käytettävän aluksen runko on katsastettava uudelleen talviliikenteeseen viiden vuoden välein.

81 a §

Virkavastuu

Rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan hyväksytyyn luokituslaitoksen työntekijään, ilmoitetun laitoksen palveluksessa olevaan henkilöön, nimettyyn katsastajaan tai nimettyyn aluksenmittaajaan tämän suorittaessa tässä laissa tarkoitettua julkista hallintotehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

91 §

Ahusturvallisuusrikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

8) laiminlyö 27 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen tai 1 momentissa säädettyjen muuta aluksia koskevien varalaitavaatimusten tai 3 momentissa tarkoitettujen määräysten noudattamisen,

9) laiminlyö 28 §:n 1 momentissa tarkoitettujen non-SOLAS-direktiivin lastiviivavaatimusten tai 2 tai 3 momentissa säädettyjen muuta aluksia koskevien lastimerkki- tai varalaitavaatimusten tai 4 momentissa tarkoitettujen määräysten noudattamisen taikka 28 a §:n 1 momentissa säädettyjen ammattivenettä koskevien lastimerkki- tai varalaitavaatimusten tai 2 momentissa tarkoitettujen määräysten noudattamisen,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *alusturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 2 §:n 15 kohta, 8 §:n 3 momentti sekä 17 b ja 17 c §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 15 kohta sekä 17 b ja 17 c § laissa 55/2002 ja 8 §:n 3 momentti laissa 1138/2010,

muutetaan 2 §:n 4 kohta, 5 kohdan a alakohta, 6, 10 ja 35 kohta, 5, 7, 8, 11 a—11 c, 17 a, 17 d—17 h ja 21 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 4 kohta laissa 543/2004, 2 §:n 5 kohdan a alakohta laissa 861/2016, 2 §:n 6, 10 ja 35 kohta sekä 7, 8 ja 11 a—11 c § laissa 1138/2010, 5 § laissa 950/2018, 17 a ja 17 d—17 h § laissa 55/2002 ja 21 a § laeissa 543/2004 ja 1138/2010, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 55/2002, 543/2004, 1138/2010, 1504/2011 ja 861/2016, uusi 36 kohta sekä 11 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1138/2010, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitetaan:

4) *tarkastusdirektiivillä* tarkastusjärjestelmästä säännöllisen ro-ro-matkustaja-alusliikenteen ja suurnopeusmatkustaja-alusliikenteen turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi annetun direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 1999/35/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2017/2110;

5) *kansainvälisillä yleissopimuksilla*:

a) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981, *SOLAS-yleissopimus*) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

6) *non-SOLAS-direktiivillä* matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/45/EY siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

10) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriturvallisuuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994 antamaan päätöslauselmaan MSC.36(63) (vuoden 1994 HSC-säännöstö) sekä meriturvallisuuskomitean 5 päivänä joulukuuta 2000 antamaan päätöslauselmaan MSC.97(73) (vuoden 2000 HSC-säännöstö) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen;

35) *tarkastustietokannalla* sähköistä tietojärjestelmää, johon tallennetaan tiedot Euroopan unionin ja Pariisin pöytäkirjan alueilla suoritetuista PSC-direktiivin ja tarkastusdirektiivin sekä Pariisin pöytäkirjan mukaisista tarkastuksista;

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

36) *HSSC-ohjeilla* Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n Harmonized System of Survey and Certification -järjestelmän katsastusohjeita, sellaisina kuin ne kulloinkin ovat voimassa.

5 §

Valvontaviranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto on tässä laissa tarkoitettu valvontaviranomainen.

Valvontaviranomainen valvoo alusturvallisuudesta annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja huolehtii PSC-direktiivin ja tarkastusdirektiivin mukaisista tarkastuksista, ilmoituksista sekä niiden mukaisten tietojen antamisesta ja tietojen vaihdosta.

Valvontaviranomaisen virkamiehet ovat tässä laissa tarkoitettuja tarkastajia.

PSC-direktiivin ja tarkastusdirektiivin mukaisia tarkastuksia voivat suorittaa tarkastajat, jotka täyttävät PSC-direktiivin liitteen XI vaatimukset. Tarkastajalla on oltava valvontaviranomaisen antama yhteisen mallin laatimisesta satamavalvontaa suorittavien tarkastajien henkilötodistusta varten annetun komission direktiivin 96/40/EY edellyttämät tiedot sisältävä todistus, joka osoittaa, että henkilö on valtuutettu suorittamaan tarkastuksia.

7 §

Tarkastusten toimittaminen aluksilla

Alusturvallisuuden tarkastuksia on tehtävä niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan kannalta on tarpeellista ja Suomea velvoittavat kansainväliset yleissopimukset, Euroopan unionin lainsäädäntö tai kansalliset säännökset ja määräykset sitä edellyttävät. Säännöllisesti liikennöivien ro-ro-matkustaja-alusten ja suurnopeusmatkustaja-alusten tarkastukset on tehtävä PSC-direktiivin liitteessä XVII olevien aikarajojen ja muiden vaatimusten mukaisesti ja huomioitava satamavaltiotarkastusten vuosittaisen tarkastusvelvollisuuden täyttymistä laskettaessa. PSC-direktiivin 11 artiklan b alakohdan mukaisia lisätarkastuksia ei huomioida satamavaltiotarkastusten vuosittaisen tarkastusvelvollisuuden täyttymistä laskettaessa.

Jos ulkomaisen aluksen lippuvaltio ei ole ratifioinut STCW-yleissopimusta, tarkastajan on tarkastettava laivaväen pätevyys. Laivaväen pätevyys on lisäksi tarkastettava, jos on selvät perusteet epäillä, että STCW-yleissopimuksen mukaisia vahdinpitovaatimuksia ei ole noudatettu.

Tarkastajan on lisäksi tarkastettava ulkomaisen matkustaja-aluksen ja säiliöaluksen laivaväen viestintäkyky ja kielitaito sen varmistamiseksi, että laivaväki pystyy välittämään keskenään turvallisuutta koskevia tietoja ja vaihtamaan tietoja maissa olevien viranomaisten kanssa. Samoin tarkastajan on tarkastettava, että ulkomaisella matkustaja-aluksella matkustajia hätätilanteessa auttamaan nimetty henkilö pystyy välittämään matkustajille riittävästi tietoa tällaisessa tilanteessa.

Alusturvallisuuden tarkastus tai aluksen pysäyttäminen on toimitettava siten, että valvonnan tarkoitus saadaan toteutetuksi aiheuttamatta tarpeetonta häiriötä aluksen toiminnalle. Suunniteltaessa aluksille tehtäviä tarkastuksia valvontaviranomaisen on otettava aluksen liikennöinti- ja huoltoaikataulu asianmukaisella tavalla huomioon. Alusturvallisuuden tarkastamisesta on ilmoitettava laivanisännälle tai päällikölle. Heidän poissaolonsa ei ole esteenä tarkastuksen toimittamiselle.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

8 §

Tarkastuskertomus

Tarkastajan on laadittava alusturvallisuuden tarkastuksesta tarkastuskertomus. Tarkastuskertomus on toimitettava aluksen päällikölle.

Tarkastajan on laadittava tarkastusdirektiivin sekä PSC-direktiivin mukaisesta tarkastuksesta PSC-direktiivin liitteen IX mukainen tarkastuskertomus tarkastustietokantaan 24 tunnin kuluessa aluksen todellisesta satamasta lähtöajasta. Valvontaviranomainen vastaa siitä, että tarkastustietokantaan siirretyt tiedot vahvistetaan 72 tunnin kuluessa tarkastuksen päättymisestä.

11 a §

Ennakoilmoitus

PSC-direktiivin 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun laajennetun tarkastuksen piiriin kuuluvan aluksen päällikkö tai laivanisäntä on vastuussa PSC-direktiivin liitteessä III tarkoitettujen alusta ja sen käyntiä koskevien tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle. Tiedot on toimitettava Portnet-järjestelmän välityksellä viimeistään kolme päivää ennen aluksen laskettua saapumisaikaa satamaan tai ankkuripaikalle taikka ennen edellisestä satamasta lähtöä, jos matkan oletetaan kestävän alle kolme päivää. Aluksen edustaja tai asiamies on vastuussa aluksen todellisen saapumis- ja lähtöajan ilmoittamisesta Portnet-järjestelmään.

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava ennakoilmoituksen tehneelle aluksen päällikölle tai laivanisännälle, jos laajennettua tarkastusta ei ennakoilmoituksen perusteella tehdä.

Ennakoilmoitusvelvollisuutta ei sovelleta PSC-direktiivin 14 a artiklan mukaisesti tarkastetuihin säännöllisesti liikennöiviin ro-ro-matkustaja-aluksiin tai suurnopeusmatkustaja-aluksiin.

11 b §

Laajennettu tarkastus

Valvontaviranomaisen on suoritettava aluksen PSC-direktiivin mukainen laajennettu tarkastus, jos alus täyttää PSC-direktiivin I liitteen II osan 3A ja 3B kohdassa mainitut edellytykset. Laajennettua tarkastusta ei suoriteta ro-ro-matkustaja-aluksille tai suurnopeusmatkustaja-aluksille, jotka on tarkastettu PSC-direktiivin 14 a artiklan mukaisesti.

Ellei eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain mukaisista valvontatoimista muuta johdu, aluksen on pysyttävä satamassa, kunnes tarkastus on suoritettu.

11 c §

Pakollinen tarkastus

Valvontaviranomaisen on suoritettava PSC-direktiivin mukainen I-kiireellisyysluokkaan kuuluvan aluksen pakollinen määräaikainen tarkastus PSC-direktiivin I liitteen II osan 1 kohdan mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

Aluksen kiireellisyysluokasta riippumatta aluksen tarkastus on suoritettava, jos ilmenee PSC-direktiivin I liitteen II osan 2 A kohdassa tarkoitettu ensisijainen tekijä.

Valvontaviranomaisen on katsottava ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen kuuluvan I-kiireellisyysluokkaan, jos ro-ro-matkustaja-alusta tai suurnopeusmatkustaja-alusta ei ole tarkastettu PSC-direktiivin XVII liitteen 2 kohdan mukaisesti.

17 a §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan ro-ro-matkustaja-aluksiin ja suurnopeusmatkustaja-aluksiin, jotka liikennöivät säännöllisesti Suomen satamaan tai satamasta. Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 2 §:n 38 a kohdassa tarkoitettuihin B-, C- tai D-luokan matkustaja-aluksiin taikka Suomen sisävesillä liikennöiviin aluksiin.

17 d §

Ennen liikennöinnin aloittamista suoritettavat tarkastukset

Ennen säännöllisen liikennöinnin aloittamista valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastusdirektiivin liitteiden I ja II mukainen tarkastus sen varmistamiseksi, että ro-ro-matkustaja-alus tai suurnopeusmatkustaja-alus täyttää säännöllisen liikennöinnin turvallista harjoittamista koskevat vaatimukset.

Laivanisännän on valvontaviranomaisen pyynnöstä toimitettava todisteet tarkastusdirektiivin liitteen I vaatimusten noudattamisesta ennalta, kuitenkin aikaisintaan kuukautta ennen liikennöinnin aloittamista edeltävää tarkastusta.

17 e §

Poikkeukset ennen liikennöinnin aloittamista suoritettavaa tarkastusta koskevaan velvoitteeseen

Valvontaviranomainen voi ennen liikennöinnin aloittamista suoritettavien tarkastusten yhteydessä päättää olla soveltamatta tiettyjä tarkastusdirektiivin liitteissä I ja II olevia vaatimuksia tai menettelyjä, jotka kuuluvat viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden aikana tehtyyn vuotuisen lippuvaltiokatsastukseen tai tarkastukseen edellyttäen, että HSSC-ohjeissa määritellyjä katsastuksissa käytettäviä soveltuvia menettelyjä ja ohjeita tai saman tavoitteen saavuttamiseksi laadittuja menettelyjä on noudatettu. Valvontaviranomaisen on siirrettävä tarvittavat tiedot tarkastustietokantaan. Valvontaviranomainen voi laivanisännän pyynnöstä vahvistaa ennalta, että se hyväksyy aiemmin suoritettujen tarkastusten ja katsastusten soveltuvuuden uusiin liikennöintiolosuhteisiin.

Jos ro-ro-matkustaja-alus tai suurnopeusmatkustaja-alus, joka harjoittaa tässä luvussa tarkoitettua säännöllistä liikennöintiä Suomen satamasta tai satamaan, siirretään harjoittamaan säännöllistä liikennöintiä uudelle reitille ja jos valvontaviranomainen katsoo, että aluksen uuden reitin ominaisuudet ovat samanlaiset kuin entisen ja alus täyttää kaikki kyseisen liikennöinnin turvallista harjoittamista koskevat vaatimukset, ei 17 d §:ää tarvitse soveltaa. Valvontaviranomainen voi laivanisännän pyynnöstä vahvistaa etukäteen, että se pitää reittien ominaisuuksia samanlaisi-

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

na. Valvontaviranomainen voi laivanisännän pyynnöstä vahvistaa etukäteen, että se hyväksyy aiemmin suoritettujen tarkastusten ja katsastusten soveltuvuuden uusiin liikennöintiolosuhteisiin.

Valvontaviranomainen voi sallia, että ro-ro-matkustaja-alus tai suurnopeusmatkustaja-alus odottamattomien olosuhteiden vuoksi korvataan pikaisesti toisella liikennepalvelujen jatkumisen turvaamiseksi, vaikka 2 momenttia ei voida soveltaa, jos asiakirjat ja aluksen silmämääräinen tarkastus eivät anna aihetta epäillä liikennöinnin harjoittamisen turvallisuutta. Valvontaviranomaisen on tällöin saatettava 17 d §:ssä tarkoitetut tarkastukset päätökseen kuukauden kuluessa korvaamisesta.

17 f §

Säännölliset tarkastukset

Valvontaviranomaisen on kerran 12 kuukaudessa tehtävä ro-ro-matkustaja-alukselle tai suurnopeusmatkustaja-alukselle tarkastusdirektiivin liitteen II mukainen tarkastus sekä säännöllisen liikennöinnin aikana suoritettava tarkastus aikaisintaan neljä kuukautta, mutta viimeistään kahdeksan kuukautta tarkastusdirektiivin liitteen II mukaisen tarkastuksen jälkeen. Tarkastuksen on katettava tarkastusdirektiivin liitteessä III luetellut seikat sekä tarkastajan ammatillisen näkemyksen mukaisesti riittävä määrä liitteissä I ja II luetelluista seikoista sen varmistamiseksi, että ro-ro-matkustaja-alus tai suurnopeusmatkustaja-alus täyttää edelleen kaikki liikennöinnin turvallista harjoittamista koskevat vaatimukset.

Valvontaviranomainen voi suorittaa 1 momentissa tarkoitetun tarkastusdirektiivin liitteen II mukaisen tarkastuksen samaan aikaan tai yhdessä vuotuisen lippuvaltiokatsastuksen kanssa edellyttäen, että tällaisessa katsastuksessa noudatetaan HSSC-ohjeissa määriteltyjä katsastuksissa käytettäviä soveltuvia menettelyjä ja ohjeita tai saman tavoitteen saavuttamiseksi laadittuja menettelyjä.

Valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus tarkastusdirektiivin liitteen II mukaisesti joka kerta, kun ro-ro-matkustaja-alukselle tai suurnopeusmatkustaja-alukselle tehdään huomattavia korjaus-, muutos- tai muuntamistöitä tai kun aluksen laivanisäntä tai lippu vaihtuu tai kun alus siirretään toiseen luokkaan. Alus voidaan kuitenkin vapauttaa tässä momentissa säädetystä tarkastuksesta, kun aluksen laivanisäntä tai lippu vaihtuu tai kun alus siirretään toiseen luokkaan, jos vaihto tai siirto ei vaikuta aluksen turvalliseen liikennöintiin ottaen huomioon alukselle aiemmin tehdyt tarkastukset.

17 g §

Yhteistoiminta satamavaltioiden ja aluksen lippuvaltion kesken

Valvontaviranomaisen on tätä lukua soveltaessaan toimittava yhteistyössä säännöllistä liikennöintiä harjoittavan ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen muun satamavaltion hallinnon sekä, jos alus ei ole suomalainen, sen lippuvaltion hallinnon kanssa. Valvontaviranomaisen on pyydettyäessä kutsuttava lippuvaltion edustaja seuraamaan tarkastusta tarkkailijana.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

17 h §

Puutteiden korjaaminen, liikkeellelähdön kieltäminen ja tarkastuksen lykkääminen

Valvontaviranomaisen on varmistettava, että tarkastusdirektiivin mukaisissa tarkastuksissa varmistuneet tai ilmenneet puutteet korjataan.

Valvontaviranomaisen on annettava liikkeellelähtökielto ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen päällikölle, jos havaitaan sellaisia puutteita, jotka ovat terveyden tai turvallisuuden kannalta selvästi vaarallisia tai joista aiheutuu välitön vaara terveydelle tai hengelle.

Liikkeellelähtökieltoa ei saa peruuttaa ennen kuin puute on poistettu ja valvontaviranomainen toteaa, että alus voi tarpeelliseksi katsotuin ehdoin lähteä merelle tai jatkaa liikennöintiä vaarantamatta matkustajien tai laivaväen turvallisuutta ja terveyttä tai aiheuttamatta vaaraa alukselle tai muille aluksille.

Jos 2 momentissa tarkoitettua puutetta ei voida korjata nopeasti satamassa, jossa se on varmistunut tai ilmennyt, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan siirtyä sopivalle korjaustelakalle, jossa puute voidaan nopeasti korjata.

Jos ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen yleinen kunto ei selvästikään vastaa vaatimuksia, valvontaviranomainen voi poikkeuksellisissa olosuhteissa lykätä aluksen tarkastusta. Tarkastusta voidaan lykätä siihen asti, kunnes yhtiö toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen käyttö ei enää aiheuta selkeää vaaraa turvallisuudelle tai terveydelle eikä välitöntä hengenvaaraa sen laivaväelle tai matkustajille, taikka sen varmistamiseksi, että se täyttää sovellettavien kansainvälisten yleissopimusten asiaa koskevat vaatimukset.

Jos valvontaviranomainen lykkää tarkastusta 5 momentin mukaisesti, määrätään ro-ro-matkustaja-alus tai suurnopeusmatkustaja-alus ilman eri toimenpiteitä liikkeellelähtökieltoon. Liikkeellelähtökielto on peruutettava, kun tarkastus on aloitettu uudelleen ja saatettu asianmukaisesti loppuun, 3 momentin mukaiset vaatimukset täyttyvät ja kustannukset on maksettu kokonaan tai kustannusten takaisinmaksusta on annettu riittävä vakuus.

Sataman ruuhkautumisen välttämiseksi valvontaviranomainen voi sallia liikkeellelähtökieltoon määrätyn ro-ro-matkustaja-aluksen tai suurnopeusmatkustaja-aluksen siirtämisen sataman toiseen osaan, jos se on turvallista. Sataman ruuhkautumiseen liittyviä näkökohtia ei kuitenkaan saa ottaa huomioon tehtäessä päätöksiä aluksen liikkeellelähtökiellon asettamisesta tai peruuttamisesta. Satamayhtiöiden on helpotettava tällaisten alusten sijoittamista.

21 a §

Kustannusten korvaaminen

Jos 10, 11, 11 b tai 11 c §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen, aluksen omistajan, laivanisännän tai hänen edustajansa on korvattava kaikki tarkastuksiin liittyvät kustannukset. Jos 17 f §:ssä tarkoitetuissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka oikeuttavat 17 h §:n mukaiseen liikennöinnin estämiseen, aluksen omistajan, laivanisännän tai hänen edustajansa on korvattava kaikki tarkastuksiin liittyvät kustannukset.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

Jos alus pysäytetään 14 §:n 2 momentin mukaisesti asiakirjojen puutteellisuuden tai niiden puuttumisen vuoksi, aluksen omistaja tai laivanisäntä vastaa kaikista kuluista, joita valvontaviranomaiselle aluksen pysäyttämisestä aiheutuu.

Aluksen omistajan tai laivanisännän on korvattava 14 c §:n 2 momentissa, 14 d §:n 2 momentissa, 14 e §:n 2 momentin 4 kohdassa sekä 14 g §:n 2 momentissa valvontaviranomaisen epämisspäättösten kumoamiseen liittyvistä tarkastuksista aiheutuneet kustannukset.

Pysäyttämistä ei saa peruuttaa ennen kuin kustannukset on kokonaan maksettu tai niiden maksamisesta on annettu riittävä vakuus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain (1038/2009) 4 §,
muutetaan 2 §, 3 §:n 1, 9, 11 ja 13 kohta, 5—7 §, 3 luvun otsikko, 12 §, 4 luvun otsikko sekä 15, 16, 18, 20, 21 ja 24 §,
sellaisina kuin niistä ovat 2, 12, 16, 20, 21 ja 24 § laissa 988/2018, sekä
lisätään 3 §:ään uusi 14—16 kohta seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaikkiin suomalaisiin matkustaja-aluksiin ja sellaisiin ulkomaisiin matkustaja-aluksiin, jotka saapuvat suomalaiseen satamaan tai lähtevät suomalaisesta satamasta.

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) sota-alukseen eikä joukkojenkuljetusalukseen;
- 2) puolustusvoimien eikä Rajavartiolaitoksen alukseen, ellei sitä säännöllisesti käytetä yleisessä liikenteessä kuljettamaan matkustajia;
- 3) huviveneeseen eikä huvialukseen;
- 4) sellaiseen alukseen, joka liikennöi yksinomaan satama-alueella tai Suomen sisävesialueella.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

1) *henkilöluettelodirektiivillä* yhteisön jäsenvaltioiden satamiin tai satamista liikennöivillä matkustaja-aluksilla olevien henkilöiden rekisteröinnistä annettua neuvoston direktiiviä 98/41/EY siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

9) *yhtiön nimeämällä henkilöluettelon pitäjällä* vastuullista henkilöä, jonka yhtiö on nimennyt täyttämään ISM-säännösten velvoitteet, tai henkilöä, jonka yhtiö on nimennyt vastaamaan yhtiön matkustaja-aluksella olevia henkilöitä koskevien tietojen toimittamisesta;

11) *D-alueella* merialuetta, jonka maantieteellisten koordinaattien etäisyys ei missään kohdassa ole yli 3 meripeninkulmaa rantaviivasta ja 1,5 metriä ylittävän merkitsevän aallonkorkeuden todennäköisyys on pienempi kuin 10 prosenttia yhden vuoden aikana;

13) *kansainvälisellä matkalla* merimatkaa Suomen satamasta Suomen ulkopuolella olevaan satamaan tai päinvastoin sekä merimatkaa Suomen satamasta Suomen aluevesien ulkopuolelle;

14) *nimetyllä viranomaisella* Rajavartiolaitosta ja Onnettomuustutkintakeskusta;

15) *keskitetyllä palvelupisteellä* alusliikennepalvelulain (623/2005) 20 a §:n mukaista kansallista merenkulun tiedonhallintajärjestelmää;

16) *satama-alueella* satamayhtiön hallinnoimaa vesialuetta.

5 §

Henkilöiden lukumäärän laskeminen ja ilmoittaminen

Yhtiön on huolehdittava siitä, että ennen matkustaja-aluksen lähtöä satamasta aluksessa olevat henkilöt lasketaan ja lukumäärä ilmoitetaan aluksen päällikölle sekä keskitettyyn palvelupisteeseen tai nimetylle viranomaiselle.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä ilmoitusten antamisesta ja ilmoitusten antamiseen käytettävistä järjestelmistä.

Yhtiö voi ilmoittaa tiedot 1 momentissa tarkoitettun keskitetyn palvelupisteen tai nimetyn viranomaisen sijaan yhtiön nimeämälle henkilöluettelon pitäjälle tai henkilöluettelon pitäjän vastuulla olevaan yhtiön muuhun maissa olevaan vastaavaan järjestelmään.

6 §

Henkilötietojen ilmoittaminen

Jos matkustaja-aluksen matkan pituus on yli 20 meripeninkulmaa satamasta, yhtiön on 5 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi huolehdittava siitä, että aluksella olevien henkilöiden sukunimi, etunimi, sukupuoli, kansalaisuus ja syntymäaika kirjataan.

Yhtiön on huolehdittava siitä, että henkilötiedot kerätään ennen aluksen lähtöä satamasta ja ilmoitetaan viimeistään 15 minuutin kuluttua lähdöstä keskitettyyn palvelupisteeseen.

Yhtiö voi toimittaa henkilötiedot 2 momentissa tarkoitettun keskitetyn palvelupisteen sijaan yhtiön nimeämälle henkilöluettelon pitäjälle tai henkilöluettelon pitäjän vastuulla olevaan yhtiön muuhun maissa olevaan vastaavaan järjestelmään.

Jos matkustaja-alus liikennöi kahden sataman välisillä matkoilla tai matkoilla, jotka alkavat samasta satamasta kuin mihin ne päättyvät ilman, että alus käy välillä muussa satamassa Suomen

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

D-alueella, se on kuitenkin vapautettu 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta kirjaamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta.

7 §

Erityisten tietojen ilmoittaminen

Kansainvälisellä matkalla tai, jos henkilötiedot on kirjattava 6 §:n mukaisesti, on matkustajan tai hänen huoltajansa pyynnöstä kirjattava myös sellainen vanhuuden, vammaisuuden tai muun syyn aiheuttama huolenpidon tai avun tarve, jolla on merkitystä pelastustoimenpiteiden kannalta, sekä matkustajan tai hänen huoltajansa halutessa puhelinnumero hätätilanteita varten.

Yhtiön on varmistettava, että 1 momentissa tarkoitettut tiedot kirjataan ja toimitetaan ennen aluksen lähtöä satamasta aluksen päällikölle ja keskitettyyn palvelupisteeseen.

Yhtiö voi toimittaa tiedot 2 momentissa tarkoitettun keskitetyn palvelupisteen sijaan yhtiön niimeämälle henkilöluettelon pitäjälle tai henkilöluettelon pitäjän vastuulla olevaan yhtiön muuhun maissa olevaan vastaavaan järjestelmään.

3 luku

Tietojen keräämistä koskevat vaatimukset

12 §

Tietojen kerääminen

Yhtiön on suunniteltava ja toteutettava tässä laissa tarkoitettujen tietojen kerääminen ja ilmoittaminen siten, että:

- 1) alukseen tulevia tai sieltä poistuvia matkustajia ei viivytetä aiheuttomasti;
- 2) tiedonkeruun toistamista vältetään samoilla tai samankaltaisilla reiteillä.

Yhtiön on toteutettava henkilöluettelointijärjestelmänsä siten, että:

- 1) järjestelmään tallennetut tiedot ovat helposti luettavassa muodossa;
- 2) järjestelmään tallennetut tiedot ovat tarvittaessa vaivattomasti Rajavartiolaitoksen, Liikenne- ja viestintäviraston, Häätäkeskuslaitoksen, poliisin, Tullin, Onnettomuustutkintakeskuksen sekä pelastuslaissa (379/2011) tarkoitettujen pelastusviranomaisten ja pelastuslaitoksen saatavilla;
- 3) järjestelmä toimii joustavasti;
- 4) järjestelmään tallennetut tiedot suojataan tarpeellisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta ne eivät tuhoutuisi tai häviäisi vahingossa tai niitä ei vahingossa tai laittomasti hävitettäisi, muutettaisi, luovutettaisi, paljastettaisi, siirrettäisi tai annettaisi käyttöön ilman lupaa, taikka muutoin käsiteltäisi laittomasti.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

4 luku

Tietojen säilyttäminen

15 §

Henkilötietojen säilyttämisaika

Jollei 6 tai 7 §:n nojalla kerättyjä henkilötietoja tarvita etsintä- tai pelastustoimintaa tai onnettomuuden selvittämistä tai tutkintaa varten, yhtiön on huolehdittava siitä, että ne hävitetään yhtiön henkilöluettelointijärjestelmästä aikaisintaan 24 tunnin kuluttua ja viimeistään 72 tunnin kuluttua aluksen saapumisesta määräsatamaan.

Jollei 6 tai 7 §:n nojalla kerättyjä henkilötietoja tarvita etsintä- tai pelastustoimintaa tai onnettomuuden selvittämistä tai tutkintaa varten, Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että henkilötiedot hävitetään keskitetystä palvelupisteestä, kun aluksen matka on päättynyt turvallisesti, mutta viimeistään 60 päivän kuluttua aluksen lähdöstä.

16 §

Valvonta

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo tämän lain säännösten noudattamista.

Jos yhtiö ei noudata tämän lain säännöksiä ja niiden rikkominen on selvää ja vakavaa, Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava siitä aluksen lippuvaltiolle.

18 §

Henkilöluettelorikkomus matkustaja-aluksella

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 5 §:ssä säädetyn laskemis- tai ilmoittamisvelvollisuuden,
 - 2) laiminlyö 6 §:ssä säädetyn kirjaamis- tai ilmoittamisvelvollisuuden,
 - 3) laiminlyö 7 §:ssä säädetyn kirjaamis- tai ilmoittamisvelvollisuuden,
 - 4) laiminlyö 8 §:ssä säädetyn huolehtimisvelvollisuuden,
 - 5) laiminlyö 10 §:ssä säädetyn perustamis-, nimeämis- tai ilmoittamisvelvollisuuden,
 - 6) kerää ja tallentaa tietoja henkilöluettelointijärjestelmää varten 11 §:ssä säädetyn vastaisesti,
 - 7) laiminlyö 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn säilyttämisen-, tallentamisen- tai lähettämisenvelvollisuuden taikka ilmoittamisvelvollisuuden,
 - 8) luovuttaa tietoa 14 §:ssä säädetyn luovuttamisoikeuden vastaisesti tai
 - 9) laiminlyö 15 §:n 1 momentissa säädetyn hävittämisenvelvollisuuden,
- on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa tai yhtä ankaraa rangaistusta, henkilöluettelorikkomuksesta matkustaja-aluksella sakkoon.

Sitä, joka rikkoo 17 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua velvoitetta, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

20 §

Henkilömäärien ilmoittamista koskeva vapautus

Yhtiöllä ei ole 5 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa henkilöiden lukumäärää keskitettyyn palvelupisteeseen tai nimetylle viranomaiselle sellaisten matkustaja-alusten osalta, jotka liikennöivät yksinomaan D-alueella, jonka lähistöllä etsintä- ja pelastuspalvelut voidaan hoitaa ja selaisessa säännöllisessä liikenteessä, jossa satamien välinen matka kestää alle tunnin.

21 §

Henkilötietojen ilmoittamista koskevat vapautukset ja poikkeukset

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava henkilöluettelodirektiivin 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan komissiolle 6 §:n 4 momentissa tarkoitetuista henkilötietojen ilmoittamista koskevista vapautuksista.

Yhtiöllä ei ole 6 §:ssä säädettyä henkilöiden kirjaamis- ja ilmoittamisvelvollisuutta sellaisen alueen säännöllisessä liikenteessä, jolle Euroopan komissio on myöntänyt kokonaan tai osittain poikkeuksen henkilöluettelodirektiivin 5 artiklan 1 kohdan vaatimuksista direktiivin 9 artiklan 4 kohdassa säädetyin edellytyksin.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta koskeva hakemus on osoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle. Liikenne- ja viestintävirasto hakee esitettyä poikkeusta Euroopan komissiolta, jos henkilöluettelodirektiivin 9 artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Poikkeus voi koskea Suomen satamista liikennöiviä matkustaja-aluksia, jotka purjehtivat SOLAS-yleissopimuksen sopimuspuolena olevan muun kuin Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla vain, jos kyseinen valtio antaa siihen luvan.

24 §

Muutoksenhaku

Tämän lain 17 §:n nojalla tehtyyn Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Liikenne- ja viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Liikenne- ja viestintäviraston henkilöluettelointijärjestelmän hyväksymisestä perittävään maksuun saa hakea muutosta siten kuin valtion maksuperustelain 11 b §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 976/2018, uusi 22 a kohta ja 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 976/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitetaan:

22 a) *perinnealuksella* Museoviraston perinnealusrekisteriin rekisteröityä kotimaanliikenteessä muuten kuin säännöllisessä liikenteessä käytettävää historiallista alusta, jonka pituus on vähintään 5,5 metriä ja joka on suunniteltu ennen vuotta 1965;

4 §

Luvun soveltamisala

Perinnealukseen sovelletaan tämän luvun:

- 1) lastialuksia koskevia säännöksiä, kun perinnealuksella kuljetetaan enintään 12 matkustajaa,
- 2) matkustaja-aluksia koskevia säännöksiä, kun perinnealuksella kuljetetaan enemmän kuin 12 matkustajaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) II osan 10 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 301/2018, uusi 5 momentti ja 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 301/2018 ja 984/2018, uusi 16 a kohta seuraavasti:

II OSA

LIKENNEMARKKINAT

10 luku

Laivaväen pätevydet

1 §

Luvun soveltamisala

Perinnealukseen sovelletaan lastialusten laivaväkeä koskevia pätevyysvaatimuksia, kun aluksella kuljetetaan enintään 12 matkustajaa, ja matkustaja-alusten laivaväkeä koskevia pätevyysvaatimuksia, kun aluksella kuljetaan enemmän kuin 12 matkustajaa.

2 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

16 a) *perinnealuksella* Museoviraston perinnealusrekisteriin rekisteröityä kotimaanliikenteessä muuten kuin säännöllisessä liikenteessä käytettävää historiallista alusta, jonka pituus on vähintään 5,5 metriä ja joka on suunniteltu ennen vuotta 1965;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 174/2018 vp

Helsingissä 13.12.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri